

МЕЖДУНАРОДНО ВИСШЕ БИЗНЕС УЧИЛИЩЕ

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д.н. Николай Георгиев Палашев

Университет по библиотекознание и информационни технологии

на

**дисертационния труд на Саша Джорджевич „Икономически аспекти на проблемите в публичното управление на местните общности в трансграничния регион България-Сърбия”,
представен за присъждане на образователна и научна степен „доктор”
по п.н. 3.8. Икономика, н.с. Икономика и управление**

I. Обща характеристика на труда на кандидата

Дисертационният труд „Икономически аспекти на проблемите в публичното управление на местните общности в трансграничния регион България-Сърбия” представлява завършена научна разработка по една изключително важна тема, отнасяща се до регулирането и контрола на управлението на обществените процеси, икономическите обвързаности и социалните отношения в политически чувствителни региони, каквито са трансграничните и в конкретния случай трансграничния регион между България и Сърбия. Важността на темата е и във връзка с особеностите на публичния мениджмънт в местното самоуправление, пряко свързан с принципите на модела „Good governance”.

Въз основа на Заповед № 104/25.04.2019 г. на ректора на МВБУ, приемам да изготвя рецензия на дисертационния труд „Икономически аспекти на проблемите в публичното управление на местните общности в трансграничния регион България-Сърбия” на Саша Джорджевич.

Считам, че от структурна и съдържателна гледна точка дисертацията отговаря на тематиката, критериите, изискванията и спецификата на п.н. 3.8. Икономика, н.с. Икономика и управление и за присъждане на образователна и научна степен „доктор”.

Дисертационният труд отразява достатъчно задълбочените научни достижения на кандидата в областта на науката за управлението, икономиката, както и в частната научна област на мениджмънта. В пълнота се развиват някои от идеите, заложили в представените от кандидата публикации. С особено внимание ще отбележа публикациите - „Фактори, влияещи върху системите на местното самоуправление в ЕС“, 2018; „Местното самоуправление и управление“, 2019; „Реформиране на публичния мениджмънт“, 2019.

Структурата, съдържанието и обемът /239 стр./ на дисертационния труд са подчинени на логиката на поставените цел и задачи, като тяхното разработване е изчерпателно и убедително. Дисертационният труд се състои от Въведение, три глави, Заключение, Използвани източници, Приложения и библиография. Подходите и методите, които дисертантът е избрал при работата си върху темата на дисертационния труд са дали възможност за вникване и анализ в пълнота на проблематиката, свързана със спецификата на публичния мениджмънт и управлението на процеси и хора в трансграничните региони.

В дисертационния труд ясно и точно е дефинирана проблемната област, като изрично се отчита, че става въпрос за усъвършенстване на подходите и политиките на публичния мениджмънт на местното самоуправление с цел – постигане на ефективно сътрудничество на терена на трансграничните региони и в конкретния случай този между България и Сърбия.

Дисертационният труд „Икономически аспекти на проблемите в публичното управление на местните общности в трансграничния регион България-Сърбия” притежава достатъчна актуалност и значимост, по отношение на изискванията за присъждане на образователна и научна степен „доктор”. Като акценти в това отношение могат да бъдат посочени разработените тематични линии, а именно: принципи и функции на местното самоуправление; фактори, влияещи върху ефективността и модерността на местното самоуправление; аспекти и характеристики на системата на публичния мениджмънт при местното самоуправление; икономически и социални аспекти на управлението при прилагане на модела „Good governance” /”Добро управление“/.

Ползваната литература от кандидата е от автори, които са безспорни авторитети в своите проблемни, научни области и в този смисъл считам, че посочената библиография напълно съответства на характера и спецификата на дисертационния труд.

Представеният от кандидата Автореферат отговаря на изискванията.

II. Обща характеристика и оценка на резултатите и приносите в дисертационния труд

При изследването на проблемните области, е отчетен фактът на интензивно реструктуриращите се обществени отношения и връзки, зависимости и опитите да се интерпретират ценности и морално-етични норми, както и да се реструктурират икономическите пространства.

1. Научни области и проблеми, по които кандидатът е работил

Научно-изследователската и научно-приложната дейност на кандидата напълно покриват научните полета, обобщени и заложени още в тематичното заглавие на дисертационния труд. По-важните от тях са: Изследване и анализ на характеристиките и функциите на самоуправлението на база на административно-териториалното устройство; Анализ на принципите на местното самоуправление от гледна точка на демократичното устройство на обществото; Анализ на възможностите и посоките на синхронизиране на законодателството на България и Сърбия по отношение на постигане на ефективно самоуправление в трансграничния регион; Изследване и анализ на публичния мениджмънт от гледна точка на защитата на обществените и частни интереси /Първа глава/. Изследване и анализ на тенденциите за усъвършенстване на модела „Good governance”; Изследване и анализ на системата на публичния мениджмънт от гледна точка на икономическите и финансови проблеми; Изследване и анализ на публичните организации от гледна точка на обществените потребности и интереси; Анализ на феномена „публично благо“; Изследване и анализ на разпределението и използването на ресурсите в публичния сектор; Анализ и дефиниране на принципи, характеристики и функции на „Нов публичен мениджмънт“ от

гледна точка на модела „Good governance” /Втора глава/. Изследване и анализ на принципите и характеристиките на децентрализацията при местното самоуправление; Анализ на проблемите при местното самоуправление, произтичащи от дебалансираната децентрализация, както и от липсващ комуникационен модел в полза на прилагането на принципите на „Good governance”; Изследване и анализ на социалните и икономически проблеми в трансграничните региони, произтичащи от неефективното администриране; Изследване и анализ на проблемите, произтичащи от ниското ниво на собствени общински приходи и тяхното ефективно използване; Анализ на перспективите пред фискалната самостоятелност на общините и свързаното с това подобряване на бюджетната среда; Анализ на възможностите за подобряване на качеството на демократичната среда в условията на децентрализация и местно самоуправление, осъществявани чрез политиките на нов публичен мениджмънт /Трета глава/.

2. Характеристики на научно-теоритичната и научно-приложната стойност на дисертационния труд

В подкрепа на претенцията на дисертанта за придобиване на образователната и научна степен „доктор”, ще отбележа няколко момента в дисертационния труд, които считам за особено важни.

На първо място, това е добре разработеният въпрос за състоянието на местното самоуправление в трансграничния регион на България-Сърбия.

На второ място ще посоча направения анализ върху характеристиките, функционалността и финансовата обезпеченост при прилагане на модела „Good governance”. Подчертавам, че не просто е направен анализ на приложимите принципи и характеристики на този модел, но са очертани реалните възможности за подобряване и усъвършенстване на управленските практики в трансграничните региони.

На трето място ще посоча разработения въпрос за икономическите аспекти при местното самоуправление. Тук ще отбележа като изключително важен момента, свързан с очертаните перспективи за използване на местните ресурси в полза на обществения интерес.

Като се има предвид посоченото, както и цялостта на изследването, може да се каже, че дисертантът е успял да постигне поставената в дисертационния труд цел, а именно – да се разкрият същността, принципите и предимствата на модела за местно самоуправление в рамките на трансграничния регион България-Сърбия.

Необходимо е да се подчертае, че в подкрепа на това са и поместените приложения, а именно 11 фигури, 6 таблици и 73 цитата.

3. Основни научни и научно-приложни приноси

При изготвянето на рецензията на дисертационния труд „Икономически аспекти на проблемите в публичното управление на местните общности в трансграничния регион България-Сърбия” се убедих,

че в лицето на кандидата за образователната и научна степен „доктор“ се вижда един амбициозен изследовател с широк диапазон на своите научни търсения, което се потвърждава и от избрания интердисциплинарен изследователски подход. В този смисъл, убедено приемам и потвърждавам стойността на посочените научни и научно-приложни приноси, а именно: Формулирането на нови проблеми, като недостатъчната ефективност на законодателството по отношение на реформирането на общинската администрация; неефективност на методиките и политиките при осигуряването и използването на местните финансови ресурси; негативните политически влияния по отношение прилагането на принципите и методиката на модела „Добро управление“ и съответно снижаване на стойностите на ефективност на публичния мениджмънт; Установяване и очертаване на нови въздействия на дефинирани вече проблеми, свързани с възможностите и правата на гражданите за участие в публичното управление на общините; Потвърждаване на тезата за влиянието на информационните технологии в осигуряване на взаимодействие и комуникация между гражданите; Идентифицирането на основната група фактори , свързани с развитието и усъвършенстването на местното самоуправление.

Ще добавя като принос на десертанта и дадената дефиниция за „Нов публичен мениджмънт“.

Като имам предвид казаното, то считам, че в дисертационния труд са намерени доказателства в подкрепа на заложените хипотези, а именно – ускоряването на въвеждането на принципите и практиките на децентрализацията на публичната власт и тези на „Good governance“ ще доведе до ефективно и ефикасно икономическо и социално развитие в общините в трансграничния регион България-Сърбия. И второ – прилагането на принципите на „Good governance“ и съответстващия му „Нов публичен мениджмънт“ ще доведе до повишаване на качеството на публичните услуги и по-висока степен на гражданско участие в местното самоуправление.

Посоченото по-горе е в подкрепа на мнението ми, че приносите в дисертационния труд са доказано авторски. Наред с това, тези приноси имат безспорна приложимост в областта на местното самоуправление в общините от трансграничните региони и конкретно в този между България и Сърбия.

III. Критични бележки

Нямам особено критични бележки, освен:

Необходимо е да се разработи по-обстойно въпросът за комуникационното моделиране при процесите на местното самоуправление и прилагането на „Нов публичен мениджмънт“.

Ще е в полза на дисертацията и най-вече за решаването на проблемите на местното самоуправление, издаването на една бъдеща монография, както и създаването на научно-образователна университетска дисциплина.

Разбира се, посочените тук бележки и критики в никакъв случай не намаляват научното и научно-приложното значение на дисертационния труд. Напротив, те са направени единствено в посока на неговото обогатяване и повишаване на научната му и научно-приложна стойност.

IV. Заключение

Като имам предвид посочените тук научни и научно-приложни достойнства на дисертационния труд на кандидата, както и направените приноси в областта на икономиката и управлението, на местното самоуправление и на публичния мениджмънт, убедено предлагам на уважаемото жури да присъди на Саша Джорджевич образователна и научна степен „доктор” по п.н. 3.8. Икономика, н.с. Икономика и управление.

Рецензент:
(Проф. д.н. Николай Палашев)